

Tryggande av pensionsskuld - beskattningsrätt och tjänstepensionsförsäkring

skandia :

Agenda - Pensionsskuld

- Lagar och regler
- Värdering
- Riskanalys
- Matchning

Lagar och regler - pensionsskuld

Regelverk

Staten (Regering och riksdag)

- Stiftar lagar om kommunal redovisning (LKBR)
 - Blandad modell
- Ger kommuner och regioner beskattningsrätt
- Ger ramar för God Ekonomisk Hushållning (GEH)

RKR och SKR

- Ansvarar för värdering av pensionsskulden
- Tolkar och rekommenderar implementering av GEH

Enskilda kommunen eller regionen (Myndigheten)

- Tillämpning GEH genom mål och budget
- Följer lagar och regler om redovisning

Balansräkning och kommunala pensioner

Tillgångar	Skulder
Anläggningstillgångar	Eget kapital
Omsättningstillgångar	Avsättningar
	Skulder
	Ansvarsförbindelse

Balansräkning och kommunala pensioner

Tillgångar	Skulder
Anläggningstillgångar	Eget kapital
Omsättningstillgångar	Avsättningar <i>Pensionsskuld</i>
	Skulder
	Ansvarsförbindelse <i>Pensionsskuld</i>

Balansräkning och kommunala pensioner

	Tillgångar	Skulder	
	Anläggningstillgångar	Eget kapital	
<i>Pensionsmedel</i>	Omsättningstillgångar	Avsättningar	<i>Pensionsskuld</i>
		Skulder	
		Ansvarsförbindelse	<i>Pensionsskuld</i>

Balansräkning och kommunala pensioner

	Tillgångar	Skulder	
	Anläggningstillgångar	Eget kapital	
<i>Pensionsmedel</i>	Omsättningstillgångar	Avsättningar	<i>Pensionsskuld</i>
		Skulder	
		Ansvarsförbindelse	<i>Pensionsskuld</i>

$$\text{Konsolideringsgrad} = \frac{\text{Pensionsmedel}}{\text{Pensionsskuld}}$$

Betänkande 2021

Betänkande SOU 2021:75 föreslår:

- Blandad modell
- Helhetsperspektiv för både ekonomi och verksamhet
- Långsiktighet: 10-årigt program
- Fyra nya obligatoriska måttal:
 1. årets resultat,
 2. soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser,
 3. självfinansieringsgrad av investeringar, och
 4. låneskuld.

God kommunal hushållning (GKH)

Betänkande 2021

Betänkande SOU 2021:75 betonar:

- Starkare central styrning med färre finansiella frihetsgrader (om inte stark finansiell ställning)
- Riskminskning genom amortering och finansiering genom pensionsmedel
- Exempel på vad som utgör stark finansiell ställning:
bland annat soliditet inklusive ansvarsförbindelse av pensionsförpliktelser > 50%

Värdering - pensionsskuld

Livslängd
Ränta

Värdering pensionsskuld (RIPS)

SKR reglerar värdering av Pensionsskuld genom RIPS

Pensionsskuld beräknas med antaganden om:

Livslängd
Ränta

Pensionsriskerna är således:

Långlevnadsrisk
Ränterisk

Värderingsmetoder pensionsskuld

Livslängd

- Antagande baseras på skattning från aktuell livslängd inom sektorn (3 – 5 år)
 - Sista IPR börjar utbetala 2032
 - Sista FÅP börjar utbetala 2050

Ränta

- Val av räntenivå baseras på diskussion om värderingsprinciper (bästa skattning eller marknadsvärdering)

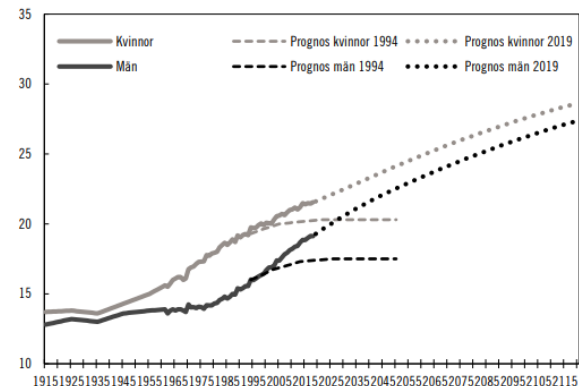
Nytt livslängdsantagande 2021

- SKR: nytt livslängdsantagande i RIPS i år
 - Förlängd förväntad livslängd (se tabell)
 - Höjda pensionsskulder med 1 – 6 %
 - Nytt antagande med regelbundenhet (3 – 5 år)
-
- Uppmaning: Analysera effekt av nytt livslängdsantagande för mål och styrning!
-
- Slutsats: Kommunala arbetsgivare har **långlevnadsrisk** i balansräkning, och är i den meningen sitt eget försäkringsbolag

Tabell 1. Återstående förväntad livslängd räknat från max (ålder, 65)

År	Män	Nuvarande	Ny	Kvinnor	Nuvarande	Ny
35		23,4	25,8	35	24,4	26,2
45		22,6	24,9	45	24,3	25,7
55		21,6	23,9	55	23,9	24,7
65		20,8	22,7	65	23,3	23,5
75		12,1	13,2	75	14,4	14,4
85		5,9	6,0	85	7,2	7,2
95		2,3	2,1	95	2,7	2,7

SKR Ekonominytt 08/2021

Källa: Förväntad livslängd SCB genom prop 2018/19:133

Ränta - värderingsprinciper

Olika typer av pensionsskuldsvärderingsprinciper

- Bästa skattning – SKR genom RIPS
- Marknadsvärdering – Finansinspektion och Solvens 2

Bäst skattning

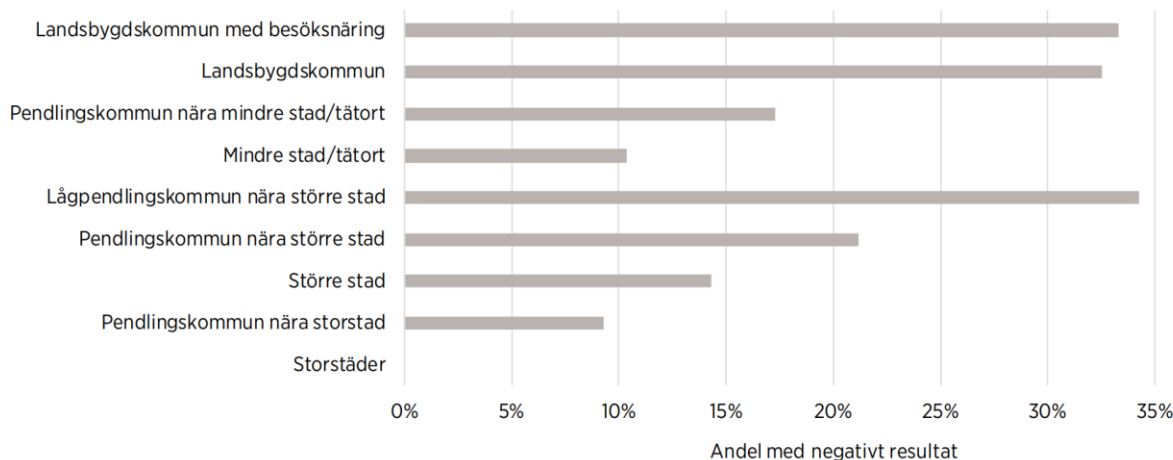
- Förutsägbar
 - Subjektiv
 - Matchar inte värdering av pensionsmedel
- Syftar till genomlysning och information
- Beskattningsrätten skyddar

Marknadsvärdering

- Volatil
 - Objektiv och aktuell
 - Värderingen matchar pensionsskuld med pensionsmedel
- Syftar till att trygga framtida pensionsutbetalningar

Ränta - tillväxt

- RIPS-räntan är långsiktig och real
- Grundteori: Ränta utvecklas med tillväxten
- Dessutom hög samvariation mellan tillväxt- och skatteunderlagsökning (både nationellt och lokalt)
- Samma ränta för alla (1% realt)
- Men olika lokal tillväxt (**Egna situationen varierar, se graf**)

Källa: Kolada.se

Ränterisken – hur ?

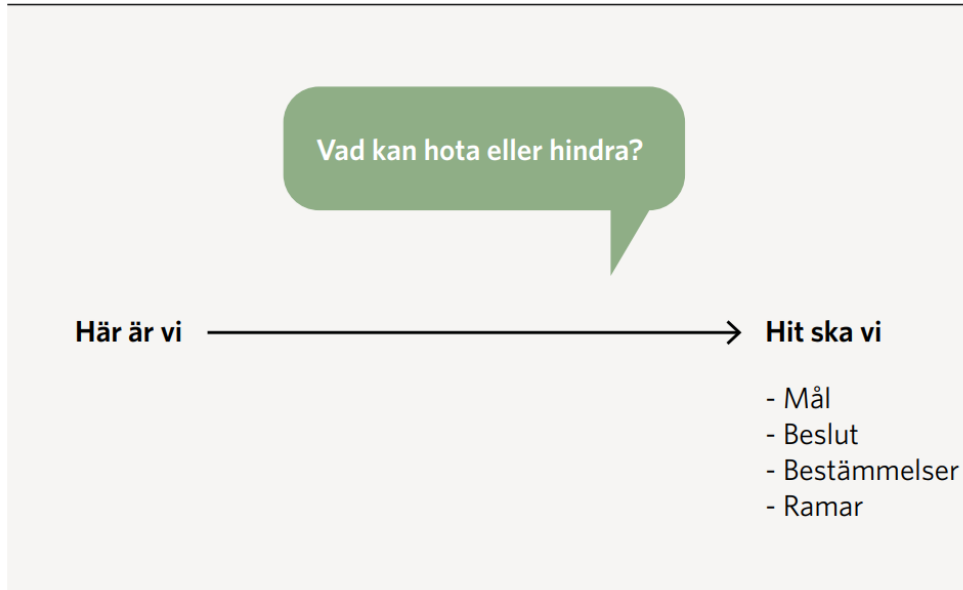
- RIPS-ränta kopplar till skatteunderlag
- Ränterisk kopplar till risker i skatteunderlag (skatteintäkter och statsbidrag) ...
- Dessutom kan ränteintäkt finnas i eventuella placeringar (pensionsmedel) ...
- Alltså: Ränterisken behöver delas upp:

Risikanalyys - pensionsskuld

Kommunal riskanalys

- Riskanalys ingår i förtroendevaldas kommunala revision
- Vad är en risk?

Kommunal riskanalys

- Bred ansats, många risker, däribland **pensionsskuld** (se tabell)
- Tillvägagångssätt:
 1. Inventering
 2. Konsekvensanalys
 3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering

TABELL 2. Riskkarta i kommun A - exempel

Revisorernas uppdrag KL 12:1	KS	SocN	SkolN	Kommunens företag	Processer Funktioner Rutiner
Ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande	Flera förseningar i investeringsprojekt	Ökade kostnader för HVB-placeringar Större andel unga i behov av stöd	Ökad frånvaro i gymnasiet. Upprop från missnöjda föräldrar i förskolan	Missnöjda kunder i Avfallsbolaget	Flera överklagade upphandlingar
Tillräcklig intern kontroll	Bristfällig riskanalys för samverkan med näringsliv i utbyggnad av friluftsområde	Upprepade ekonomiska underskott HVB-placeringar utanför ramavtal ökar	Oklara rutiner för inköp av skolmaterial	Upplåtelse av lokaler i strid mot ägardirektiv	Upprepade avbrott i nytt IT-system
Rättvisande räkenskaper	Redovisning av pensions- skulden	Felaktig hantering av återsökning av moms- ersättning			Debiteringsrutiner ger försenade intäkter

Källa: Riskanalys SKR

Risker i pensionsskuld – 1. Inventering

1. Inventering → fyra pensionsrisker

Ränterisk

- Långlevnadsrisk

- Ränterisk Pensionsskuld
- Risker skatteintäkt och statsbidrag
- Placeringsrisk

Risker i pensionsskuld – 2. konsekvens och 3. väsentlighet

Tillvägagångssätt riskanalys →

Risker ↓

1. Inventering av risker	2. Konsekvensanalys	3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering
<ul style="list-style-type: none">Långelevnadsrisk		
<ul style="list-style-type: none">Ränterisk pensionsskuld Ränterisk		
<ul style="list-style-type: none">Risker skatteintäkt och statsbidrag Ränterisk		
<ul style="list-style-type: none">Placeringsrisk Ränterisk		

Risker i pensionsskuld – 2. konsekvens och 3. väsentlighet

Tillvägagångssätt riskanalys →

Risker ↓

1. Inventering av risker	2. Konsekvensanalys	3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering
<ul style="list-style-type: none">• Långelevnadsrisk	Livslängdsantagande ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Ränterisk pensionsskuld Ränterisk		
<ul style="list-style-type: none">• Risker skatteintäkt och statsbidrag Ränterisk		
<ul style="list-style-type: none">• Placeringsrisk Ränterisk		

Risker i pensionsskuld – 2. konsekvens och 3. väsentlighet

Tillvägagångssätt riskanalys →

Risker ↓

1. Inventering av risker	2. Konsekvensanalys	3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering
<ul style="list-style-type: none">• Långelevnadsrisk	Livslängdsantagande ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	Diskonteringsränta (RIPS) ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Risker skatteintäkt och statsbidrag Ränterisk		
<ul style="list-style-type: none">• Placeringsrisk Ränterisk		

Risker i pensionsskuld – 2. konsekvens och 3. väsentlighet

Tillvägagångssätt riskanalys →

Risker ↓

1. Inventering av risker	2. Konsekvensanalys	3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering
<ul style="list-style-type: none">• Långelevnadsrisk	Livslängdsantagande ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	Diskonteringsränta (RIPS) ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Risker skatteintäkt och statsbidrag Ränterisk	Demografi/försörjningskvoten förändras, Påverkar betalningsförmågan av pensionsskulden negativt	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Placeringsrisk Ränterisk		

Risker i pensionsskuld – 2. konsekvens och 3. väsentlighet

Tillvägagångssätt riskanalys →

Risker ↓

1. Inventering av risker	2. Konsekvensanalys	3. Väsentlighetsbedömning, prioritering och planering
<ul style="list-style-type: none">• Långelevnadsrisk	Livslängdsantagande ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	Diskonteringsränta (RIPS) ändras, Pensionsskuld ökar	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Risker skatteintäkt och statsbidrag Ränterisk	Demografi/försörjningskvoten förändras, Påverkar betalningsförmågan av pensionsskulden negativt	Hur sannolikt och viktigt? Agera?
<ul style="list-style-type: none">• Placeringsrisk Ränterisk	Finansiella marknader (volatila), Påverkar betalningsförmågan av pensionsskulden negativt	Hur sannolikt och viktigt? Agera?

Matching - pensionskuld

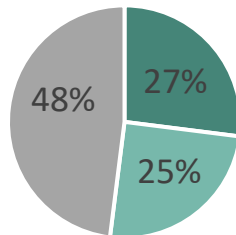
Omvärldsanalys

- Skulder är fonderade eller ofonderade (matchade/omatchade)
- Pensionsskulder fonderas (matchas) genom tryggande (konsolideringsgrad)

Skulder	Konsolideringsgrad
PPM	100 %
Statlig tjänstepension	183 %
Näringslivets tjänstepensioner	100 – 150 %
Kommunal pensionsskuld	20 % ? Lokala variationer

Olika befolkningsutveckling

Befolkningsförändring 1980-2020
viktig parameter för/till skatteunderlaget

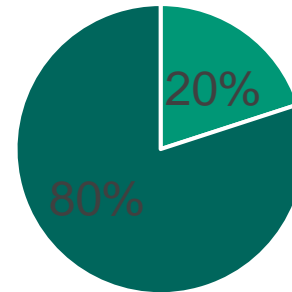

- Andel kommuner med befolkningsökning över riksgenomsnittet
- Andel kommuner med befolkningsökning under riksgenomsnittet
- Andel kommuner med minskande befolkning

Källa: SCB

- Olika kommuner har olika mycket skydd från beskattningsrätten (**egna situationen** varierar)
- Ett kompletterande/matchande tryggnade kan behövas

Andel Kommuner 2015-2019

- Positivt finansiellt sparande
- Negativa finansiellt sparande

Källa: En mer effektiv ekonomistyrning i kommunsektorn, Kommuninvest 2021-09-02

Tryggande av kommunala pensioner

Kommunala pensioner tryggas genom:

- "Pensionsmedel"
- Pensionsstiftelse
- Tjänstepensionsförsäkring

- Skandia erbjuder:
 - Traditionell Försäkring - Fokus avkastning
 - Smart Utbetalning - Fokus matchning

Tryggandeformer och riskanalys

Hur agera med tryggandeformer
och risker?

Tryggandeformer

	"Pensionsmedel" och Pensionsstiftelse	Traditionell Försäkring	Smart Utbetalning
Långlevnadsrisk			
Ränterisk pensionsskuld Ränterisk			
Risker skatteintäkter och statsbidrag Ränterisk			
Placeringsrisk Ränterisk			

Tryggandeformer och riskanalys

Hur agera med tryggandeformer och risker?

Tryggandeformer

	"Pensionsmedel" och Pensionsstiftelse	Traditionell Försäkring	Smart Utbetalning
Långlevnadsrisk	<i>Kvarstår</i>		
Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	<i>Kvarstår</i>		
Risker skatteintäkter och statsbidrag Ränterisk	<i>Matchning</i>		
Placeringsrisk Ränterisk	<i>Tillkommer</i>		

Tryggandeformer och riskanalys

Hur agera med tryggandeformer och risker?

Tryggandeformer

	"Pensionsmedel" och Pensionsstiftelse	Traditionell Försäkring	Smart Utbetalning
Långlevnadsrisk	<i>Kvarstår</i>	<i>Matchning</i>	
Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	<i>Kvarstår</i>	<i>Matchning</i>	
Risker skatteintäkter och statsbidrag Ränterisk	<i>Matchning</i>	<i>Matchning</i>	
Placeringsrisk Ränterisk	<i>Tillkommer</i>	<i>Tillkommer</i>	

Tryggandeformer och riskanalys

Hur agera med tryggandeformer och risker?

Tryggandeformer

	"Pensionsmedel" och Pensionsstiftelse	Traditionell Försäkring	Smart Utbetalning
Långlevnadsrisk	<i>Kvarstår</i>	<i>Matchning</i>	<i>Matchning</i>
Ränterisk pensionsskuld Ränterisk	<i>Kvarstår</i>	<i>Matchning</i>	<i>Matchning</i>
Risker skatteintäkter och statsbidrag Ränterisk	<i>Matchning</i>	<i>Matchning</i>	<i>Matchning</i>
Placeringsrisk Ränterisk	<i>Tillkommer</i>	<i>Tillkommer</i>	<i>Matchning</i>

Riskhantering matchning

God riskhantering besvarar två frågor:

1. Hur mycket risk ska vi ta?
2. Vilka risker vill vi ta (matcha) bort och vilka risker vill vi behålla?

Summering

- Inkludera pensionsskulden i mål och styrning, inom lag och ram
- Se över pensionsriskerna i riskanalysen
- Väg och bedöm riskerna noga
- Säkerställ ett risktagande i förhållande till den **egna finansiella ställningen** och **egna situationen** och agera eller trygga efter behov

Frågor ?

**Frågor välkomnas vidare med
våra Affärschefer**

skandia :

Tack !